

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8/9 เรื่อง การเลี้ยงปลานิล

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 งานเกษตร

เวลาเรียน 9 ชั่วโมง

รายวิชา ง22101 การดำรงชีวิตและการอาชีพ 3

เวลาเรียน 20 ชั่วโมง/สัปดาห์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ภาคเรียนที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพ

ผู้สอน นายวิบูลย์ สารสิทธิธรรม

1. มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ง 1.1 เข้าใจการทำงาน มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะกระบวนการทำงาน ทักษะการจัดการ ทักษะกระบวนการแก้ปัญหา ทักษะการทำงานร่วมกัน และทักษะการแสวงหาความรู้ มีคุณธรรม และลักษณะนิสัยในการทำงาน มีจิตสำนึกในการใช้พลังงาน ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อม เพื่อการดำรงชีวิตและครอบครัว

ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดระหว่างทาง

-

ตัวชี้วัดปลายทาง

- ง 1.1 ม.2/1 ใช้ทักษะการแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาการทำงาน
- ง 1.1 ม.2/2 ใช้ทักษะกระบวนการแก้ปัญหาในการทำงาน
- ง 1.1 ม.2/3 มีจิตสำนึกในการทำงานและใช้ทรัพยากรในการปฏิบัติงานอย่างประหยัดและคุ้มค่า

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายเกี่ยวกับการเลี้ยงปลานิลในประเทศไทยได้ (K)
2. วิเคราะห์วิธีการเลี้ยงปลานิลที่นิยมในประเทศไทย และนำเสนอข้อดี-ข้อเสียของการเลี้ยงปลานิลในบ่อดินและในกระชังได้ถูกต้อง (P)
3. เห็นความสำคัญของการเลี้ยงปลานิลเพื่อสร้างอาชีพและรายได้ให้แก่ตนเองและครอบครัว (A)

3. สาระสำคัญ

การเลี้ยงปลานิลส่วนใหญ่จะใช้วิธีเลี้ยงในบ่อดินและเลี้ยงในกระชัง ผู้เลี้ยงปลานิลจะต้องศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับการเลี้ยงอย่างถ่องแท้ เพื่อให้ได้ผลตอบแทนที่คุ้มค่ากับการลงทุน

4. สาระการเรียนรู้

วิธีการเลี้ยงปลานิลในบ่อดินและในกระชัง

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด
3. ความสามารถในการแก้ปัญหา
4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ใฝ่เรียนรู้
2. อยู่อย่างพอเพียง

7. คำถามสำคัญ

ในฐานะที่นักเรียนเป็นผู้บริโภค นักเรียนจะมีวิธีการในการเลือกซื้อปลาน้ำอย่างไร

8. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

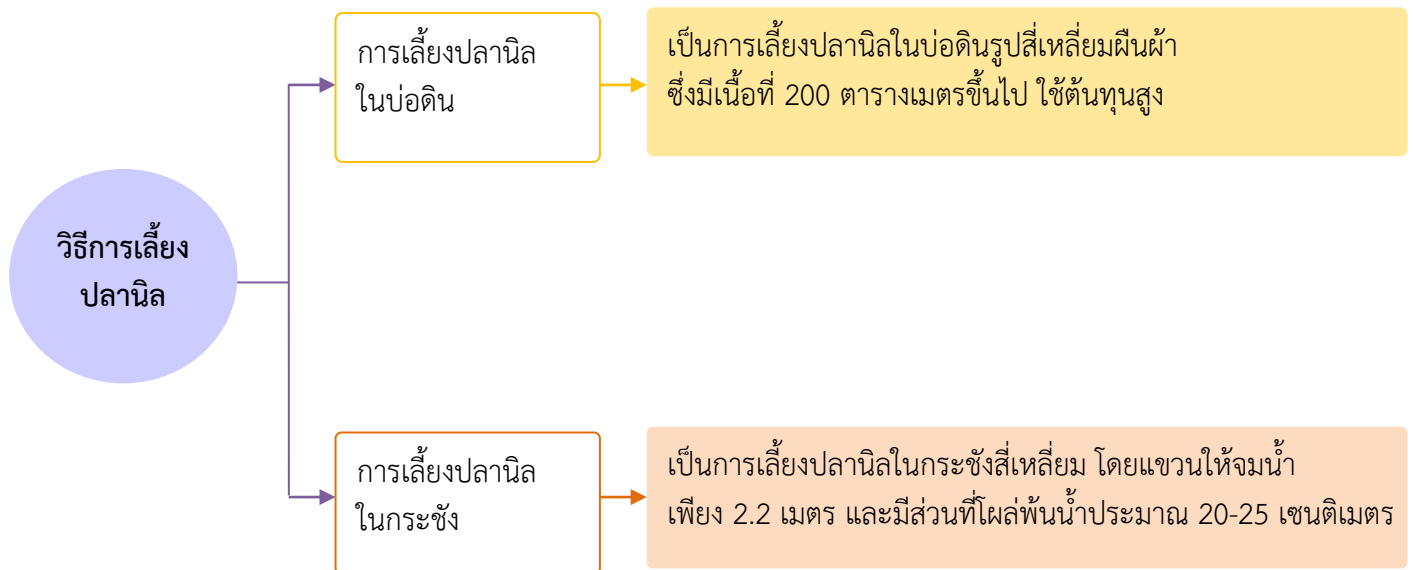
กระบวนการคิดขั้นสูงเชิงระบบ GPAS 5 Steps

ขั้นสังเกต รวบรวมข้อมูล (Gathering)

- นักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับการเลี้ยงปลานิลในประเทศไทย โดยการตอบคำถาม ดังนี้
 - เพราะเหตุใดจึงนิยมเลี้ยงปลานิลในประเทศไทยจำนวนมาก
(ตัวอย่างคำตอบ เพราะเป็นปลาที่เลี้ยงง่าย กินอาหารได้แทบทุกชนิด เนื้อปลามีรสชาติดี และตลาดมีความต้องการสูง)
 - ประชากรส่วนใหญ่นิยมเลี้ยงปลานิลโดยวิธีใด
(ตัวอย่างคำตอบ เลี้ยงในกระชัง เพราะให้ผลผลิตสูงและลงทุนค่อนข้างต่ำ โดยจะใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำทั่วไปตามธรรมชาติ)
- นักเรียนร่วมกันศึกษาและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการเลี้ยงปลานิล จากแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น หนังสือเรียน อินเทอร์เน็ต

ขั้นคิดวิเคราะห์และสรุปความรู้ (Processing)

- นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการเลี้ยงปลานิล โดยการตอบคำถาม ดังนี้
 - การเลี้ยงปลานิลที่นิยมเลี้ยงในประเทศไทยมีวิธีใดบ้าง และวิธีดังกล่าวมีลักษณะอย่างไร
แล้วบันทึกคำตอบของนักเรียนเป็นแผนภาพความคิดบนกระดาน ดังตัวอย่าง

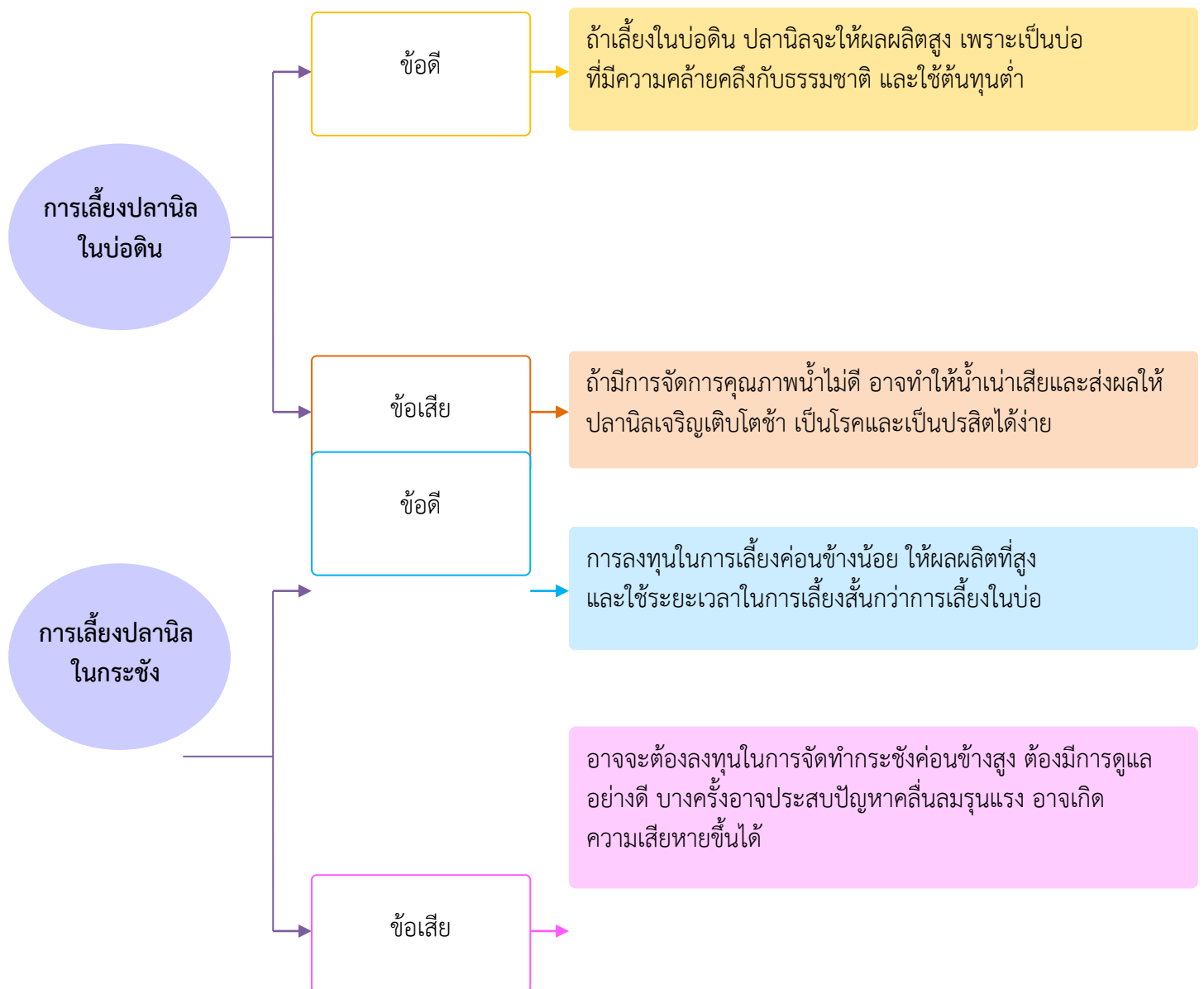
4. นักเรียนแบ่งกลุ่ม 2 กลุ่ม ศึกษาวิธีการเลี้ยงปลานิล ดังนี้

- กลุ่มที่ 1 ศึกษาการเลี้ยงปลานิลในบ่อดิน
- กลุ่มที่ 2 ศึกษาการเลี้ยงปลานิลในกระชัง

จากนั้นสรุปข้อมูลในประเด็น ดังต่อไปนี้

- ขั้นศึกษาและพิจารณาก่อนการเลี้ยงปลานิล
- ขั้นเตรียมการก่อนการเลี้ยงปลานิล
- ขั้นเตรียมลูกปลานิลก่อนลงบ่อหรือกระชัง
- ขนาดปลานิลและอัตราการปล่อยลูกปลานิลลงบ่อและกระชังต่อ 1 บ่อ หรือ 1 กระชัง
- การกำหนดระยะเวลาในการเลี้ยงปลานิล
- การจัดการระหว่างการเลี้ยงปลานิล

5. นักเรียนร่วมกันสรุปข้อดี-ข้อเสียของการเลี้ยงปลานิลในบ่อดินและการเลี้ยงปลานิลในกระชัง โดยสรุปคำตอบของนักเรียนเป็นแผนภาพความคิดบนกระดาน ดังตัวอย่าง

6. นักเรียนคิดประเมินเพื่อเพิ่มคุณค่า แล้วสรุปเป็นความคิดรวบยอด โดยใช้คำถาม ดังนี้
- ในฐานะที่นักเรียนเป็นผู้บริโภค นักเรียนจะมีวิธีการเลือกซื้อปลานิลอย่างไร
(ตัวอย่างคำตอบ เหงือกปลาต้องมีสีสด ตาปลาต้องใส เกล็ดและหนังไม่ขุ่น เนื้อแน่น เมื่อกดดูไม่บุ๋มตามรอยมือ เนื้อปลาไม่แข็งทื่อ ไม่มีกลิ่นเหม็นเน่า)

ขั้นปฏิบัติและสรุปความรู้หลังการปฏิบัติ (Applying and Constructing the Knowledge)

7. นักเรียนยกตัวอย่างการเลี้ยงปลานิลในบ่อดินและการเลี้ยงปลานิลในกระชังมา 1 ตัวอย่าง จากนั้นนำเสนอขั้นตอนการเลี้ยงปลานิลที่ถูกต้อง และสรุปผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติและไม่ปฏิบัติ โดยนำเสนอข้อมูลในรูปแบบแผนภาพความคิด
8. นักเรียนตรวจสอบความถูกต้องและความเรียบร้อยของผลงาน หากพบข้อผิดพลาดควรปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้อง
9. นักเรียนร่วมกันสรุปสิ่งที่เข้าใจเป็นความรู้ร่วมกัน ดังนี้
การเลี้ยงปลานิลส่วนใหญ่จะใช้วิธีเลี้ยงในบ่อดินและเลี้ยงในกระชัง ผู้เลี้ยงปลานิลจะต้องศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับการเลี้ยงอย่างถ่องแท้ เพื่อให้ได้ผลตอบแทนที่คุ้มค่าแก่การลงทุน

ขั้นสื่อสารและนำเสนอ (Applying the Communication Skill)

10. นักเรียนนำเสนอขั้นตอนในการเลี้ยงปลานิลในบ่อและในกระชังที่ถูกต้อง หน้าชั้นเรียน

กิจกรรมนี้สร้างเสริมทักษะศตวรรษที่ 21 ด้านการสื่อสาร

11. นักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปเกี่ยวกับวิธีการทำงานให้เห็นการคิดเชิงระบบและวิธีการทำงานที่มีแบบแผน

ขั้นประเมินเพื่อเพิ่มคุณค่าบริการสังคมและจิตสาธารณะ (Self-Regulating)

12. นักเรียนนำขั้นตอนการเลี้ยงปลานิลในบ่อและในกระชังไปเป็นแนวปฏิบัติ เมื่อมีโอกาสประกอบกิจการเกี่ยวกับการเลี้ยงปลานิลในอนาคตต่อไป

13. นักเรียนประเมินตนเอง โดยเขียนแสดงความรู้สึกหลังการเรียนรู้และหลังการทำกิจกรรม
ในประเด็นต่อไปนี้

- สิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้ในวันนี้คืออะไร
- นักเรียนมีส่วนร่วมกิจกรรมในกลุ่มมากน้อยเพียงใด
- เพื่อนนักเรียนในกลุ่มมีส่วนร่วมกิจกรรมในกลุ่มมากน้อยเพียงใด
- นักเรียนพึงพอใจกับการเรียนในวันนี้หรือไม่ เพียงใด
- นักเรียนจะนำความรู้ที่ได้นี้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง ครอบครัว และสังคมทั่วไปได้อย่างไร

จากนั้นแลกเปลี่ยนตรวจสอบขั้นตอนการทำงานทุกขั้นตอนว่าจะเพิ่มคุณค่าไปสู่สังคม
เกิดประโยชน์ต่อสังคมให้มากขึ้นกว่าเดิมในขั้นตอนใดบ้าง สำหรับการทำงานในครั้งต่อไป

9. สื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้

1. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน การงานอาชีพ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ของสถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.)
2. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ Active Learning เน้นสมรรถนะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ การงานอาชีพ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ของสถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.)
3. แหล่งการเรียนรู้อินเทอร์เน็ต
4. <https://www.iadth.com>

10. การประเมินการเรียนรู้

รายการวัด	วิธีวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
อธิบายเกี่ยวกับการเลี้ยงปลานิลในประเทศไทยได้ (K)	- สังเกตพฤติกรรมจากการตอบคำถามเป็นรายบุคคล	- ข้อคำถามและแนวคำตอบ - แบบสังเกตพฤติกรรม การเข้าร่วมกิจกรรม	- คุณภาพอยู่ในระดับดี (2) ผ่านเกณฑ์
วิเคราะห์วิธีการเลี้ยงปลานิลที่นิยมในประเทศไทยและนำเสนอข้อดี-ข้อเสียของการเลี้ยงปลานิลในบ่อดินและในกระชังได้ถูกต้อง (P)	- ประเมินการวิเคราะห์วิธีการเลี้ยงปลานิลที่นิยมในประเทศไทย และนำเสนอข้อดี-ข้อเสียของการเลี้ยงปลานิลในบ่อดินและในกระชังได้ถูกต้อง - สังเกตพฤติกรรม การเข้าร่วมทำกิจกรรมกลุ่ม	- แบบประเมินการวิเคราะห์วิธีการเลี้ยงปลานิลที่นิยมในประเทศไทย และนำเสนอข้อดี-ข้อเสียของการเลี้ยงปลานิลในบ่อดินและในกระชังได้ถูกต้อง - แบบสังเกตพฤติกรรม การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม	- ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์ - คุณภาพอยู่ในระดับดี (2) ผ่านเกณฑ์
เห็นความสำคัญของการเลี้ยงปลานิลเพื่อสร้างอาชีพและรายได้ให้แก่ตนเองและครอบครัว (A)	- ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นรายบุคคล	- แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	- คุณภาพอยู่ในระดับดี (2) ผ่านเกณฑ์

11. แบบประเมินตามสภาพจริง (Rubrics)

แบบประเมินกระบวนการทำงานกลุ่ม

รายการการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	4	3	2	1
กระบวนการทำงานกลุ่ม	มีการกำหนดบทบาทสมาชิกชัดเจน และมีการชี้แจงเป้าหมายการทำงาน มีการปฏิบัติงานร่วมกัน อย่างร่วมมือร่วมใจ พร้อมกับการประเมิน เป็นระยะ ๆ	มีการกำหนดบทบาทสมาชิกชัดเจน มีการชี้แจงเป้าหมาย อย่างชัดเจน และปฏิบัติงานร่วมกัน แต่ไม่มีการประเมิน เป็นระยะ ๆ	มีการกำหนดบทบาทเฉพาะหัวหน้า ไม่มีการชี้แจงเป้าหมาย อย่างชัดเจน ปฏิบัติงานร่วมกัน ไม่ครบทุกคน	ไม่มีการกำหนดบทบาทสมาชิก และไม่มีการชี้แจงเป้าหมาย สมาชิกต่างคนต่างทำงาน

ความเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

ได้ทำการตรวจแผนการจัดการเรียนรู้ของ นางสาวพินทุสร สังฆมนเเวศ แล้วมีความคิดเห็นดังนี้

1. องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้

- ☐ ครบถ้วนและถูกต้อง
☐ ยังไม่ครบถ้วนหรือไม่ถูกต้อง ควรปรับปรุงพัฒนาต่อไป

2. ความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้กับหลักสูตรสถานศึกษา

- ☐ สอดคล้อง
☐ ยังไม่สอดคล้อง ควรปรับปรุงพัฒนาต่อไป

3. รูปแบบของการจัดการเรียนรู้

- ☐ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
☐ ยังเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ควรปรับปรุงพัฒนาต่อไป

4. สื่อการเรียนรู้

- ☐ เหมาะสมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้
☐ ยังไม่เหมาะสม ควรปรับปรุงพัฒนาต่อไป

5. การประเมินผลการเรียนรู้

- ☐ ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้
☐ ยังไม่ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้ ควรปรับปรุงพัฒนาต่อไป

6. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวพินทุสร สังฆมนเเวศ)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ

ความเห็นของรองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารวิชาการ

- ☐ เพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตให้นำไปใช้สอนได้
☐ อื่นๆระบุ

ลงชื่อ.....

(นางสาวพูนรัตน์ พงษ์นา)

รองผู้อำนวยการโรงเรียนปทุมพิทยาคม

ความเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน

- ☐ อนุญาตให้นำไปใช้สอนได้
☐ อื่นๆระบุ

ลงชื่อ.....

(นางจิรกานต์ สุภสร)

ผู้อำนวยการโรงเรียนปทุมพิทยาคม

ภาคผนวก

- แบบสังเกตพฤติกรรม
 1. แบบสังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรม
 2. แบบสังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม
- ตัวอย่างโครงงานชนะเลิศ

เกณฑ์การประเมิน

ผ่านตั้งแต่ 2 รายการ ถือว่า ผ่าน
ผ่าน 1 รายการ ถือว่า ไม่ผ่าน

ลงชื่อ ผู้ประเมิน
(.....)
...../...../.....

เกณฑ์การประเมิน			
คะแนน	9-10	ระดับ	ดีมาก
คะแนน	7-8	ระดับ	ดี
คะแนน	5-6	ระดับ	พอใช้
คะแนนต่ำกว่า	5	ระดับ	ควรปรับปรุง